

Stanisław Kukawka, Jolanta Małecka-Kukawka

Linowo, st. 25, gm. Świecie nad Osą,
woj. toruńskie, AZP 31-47/160

Informator Archeologiczny : badania 28, 14-15

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

kierunków przebić oraz pobrano 9 próbek węgla drzewnych do datowania C₁₄. Znalezione 2 kilofy górnicze krzemienne. Materiał zabytkowy (głównie odpady produkcyjne z wytwarzania siekier krzemiennych, 2 tłuki, 2 narzędzia górnicze i fragm. konkrecji) znajdują się w Dziale Neolitu, a dokumentacja w Dziale Dokumentacji Naukowej Państwowego Muzeum Archeologicznego.

Prace będą kontynuowane.

Leszczany, st. 3, gm. Żmudź, woj. chełmskie — patrz: wczesna epoka żelaza

---

**Linowo, st. 25
gm. Świecie nad Osą, woj. to-
ruńskie
AZP 31-47/160**

Uniwersytet Mikołaja Kopernika In-
stytut Archeologii i Etnologii w Toru-
niu

Badania prowadzili dr dr Stanisław Kukawka (autor sprawozdania) i Jolanta Małecka-Kukawka. Finansowane przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Trzeci sezon badań. Osada? kultury ceramiki wstęgowej rytej, osada kultury późnej ceramiki wstęgowej, osada kultury pucharów lejkowatych, osada? i grób kultury amfor kulistych, ślad osadnictwa kultury ceramiki sznurowej.

Prace badawcze skoncentrowano w północnej części stanowiska. Przebadano powierzchnię 225 m² (18 wykopów 5 x 2,5 m). W części wykopów bezpośrednio pod warstwą orną zalegał gliniasty calec. W wykopach zlokalizowanych na łagodnym stoku stanowiska odsłonięto resztki warstwy z licznie występującym materiałem zabytkowym — głównie kultury pucharów lejkowatych (o miąższości do 25 cm). Pod nią, w niżej położonych wykopach zarejestrowano zbliżone utwory (o miąższości do 40–50 cm), lecz bez jakichkolwiek zabytków. Całość nawarstwień prezentuje silnie zniszczoną glebę płową. Trudny do określenia jest charakter warstwy z zabytkami. Jeśli byłaby to warstwa kulturowa, to należałoby przyjąć zniszczenie poziomów glebowych w wyższych partiach stanowiska jeszcze w neolicie. Być może wówczas należałoby przyjąć, że rejon stanowiska stanowiły pola uprawne społeczności kultury ceramiki wstęgowej rytej i/lub kultury późnej ceramiki wstęgowej (nie stwierdzono trwałych elementów zasiedlenia kultury ceramiki wstęgowej rytej i zaledwie 1 obiekt kultury późnej ceramiki wstęgowej — por. badania 1991 i 1992). Zabytki w warstwie nie są efektem wtórnej akumulacji w trakcie procesów denudacyjnych (występują w poziomie glebowym). Głębokość ich zalegania w warstwie glebowej jest trudna do wytłumaczenia. Twardość gruntu (w trakcie badań narzędziem codziennym był kilof) uniemożliwia przenikanie zabytków w głąb poziomu użytkowego. Nie można wykluczyć, że warstwa zabytkonośna jest skutkiem zniszczenia napowierzchniowych pozostałości osadnictwa przez późniejszą, bliżej chronologicznie nieokreśloną (nie nowożytną) orkę.

W przebadanych wykopach nie zarejestrowano pozostałości obiektów ziemnych. Analizując rozrzut ceramiki i krzemieni zgrupowanych niemal wyłącznie na przestrzeni 1 ara przypuszczać można, że zabudowa mieszkalna i gospodarcza miały charakter naziemny.

Z wykopów badawczych pozyskano 1 fragm. ceramiki kultury ceramiki wstęgowej rytej, 73 — kultury późnej ceramiki wstęgowej, 3278 — kultury pucharów lejkowatych i kilka kultury ceramiki sznurowej. Ponadto wydobyto 169 krzemieni, 2 przęśliki i ok. 80 grudek polepy. Materiały kultury ceramiki wstęgowej rytej i kultury późnej ceramiki wstęgowej są mało charakterystyczne i nie wnoszą nowych treści do wiedzy o stanowisku. Zabytki kultury pucharów lejkowatych wiązać należy z jej II fazą na ziemi chełmińskiej. Jednocześnie wyraźnie różnią się one od pochodzących ze strefy południowej (badanej w 1991 i 1992 r.). Główną cechą różnicującą jest tu stosunkowo liczne występowanie (zarówno w zakresie technologicznym, jak i stylistycznym) ceramiki o cechach północno-wschodnich kultur subneolitycznych. Choć źródła z całego stanowiska (a ma ono ok.

4 ha) łączą się z jedną (II) fazą rozwoju kultury pucharów lejkowatych, to jednak nie są zapewne jednoczesowe. Szczegółowa prospekcja powierzchniowa wskazuje na występowanie w obrębie stanowiska kilku niewielkich (do 2–3 arów) skupisk zabytków ruchomych. Sugerować to może wielokrotne przebywanie osadników (może tej samej małej grupy) w obrębie tej wyraźnie zarysowanej formy terenowej.

Ślady osadnictwa raczej wczesnych faz kultury ceramiki sznurowej są trudne do zinterpretowania. Ponadto wymuszona, trochę brutalna metoda kopania, nie pozwoliła jednoznacznie określić pozycji stratygraficznej (w obrębie warstwy zabytkonośnej) kilku zaledwie fragm. ceramiki łączonych z tą kulturą.

Dokumentacja i materiały znajdują się w Instytucie Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Badania nie będą kontynuowane.

Łącko, st. 6A
gm. Pakość, woj. bydgoskie
AZP 43–38/—

Uniwersytet Łódzki Katedra Archeologii

Badania prowadziła dr Lucyna Domańska. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Bydgoszczy, Uniwersytet Łódzki i Komitet Badań Naukowych. Piąty sezon badań. Osada i grobowiec megalityczny kultury pucharów lejkowatych.

W 1994 r. prace skoncentrowano w zachodniej części stanowiska, tuż przy krawędzi żwirowni. Przebadano łącznie 107 m², co daje 416 m² odkrytych we wszystkich dotychczasowych sezonach. Celem badań było zabezpieczenie zachodniej części stanowiska niszczonej przez żwirownię oraz zbadanie dalszego przebiegu układu kamieni zarejestrowanego w sezonach poprzednich. Badania jednoznacznie potwierdziły, iż na stanowisku mamy do czynienia z osadą z I/AB/ fazy kultury pucharów lejkowatych i nieco późniejszym grobowcem megalitycznym.

Rejestrowany również w poprzednich sezonach układ kamieni należy interpretować jako pozostałość nie po obiekcie mieszkalnym, lecz grobowcu megalitycznym kultury pucharów lejkowatych. Grobowiec ten miał kształt trapezu o długości ok. 25 m i usytuowany był na linii wschód–zachód. W części czołowej odkryto grób jamowy przykryty brukiem.

Zarejestrowany na stanowisku w sezonach poprzednich i w obecnym liczny materiał zabytkowy (ceramika i krzemienie) wiąże się z fazą kultury pucharów lejkowatych. W fazie tej na niewielkim wzniesieniu założono osadę, z której później zgarnięto warstwę próchnicy. Próchnicę tę wraz z materiałem zabytkowym wykorzystano do usypania grobowca.

Materiały przechowywane są w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Przewiduje się kontynuowanie badań.

Mirkowice, st. 33
gm. Mieścisko, woj. poznańskie
AZP 45–32/7

Muzeum Archeologiczne w Poznaniu

Badania prowadzili dr Marek Chłodnicki i mgr Bogusław Okupny. Finansowane przez Muzeum Archeologiczne w Poznaniu. Trzeci se-